

ת"ד 1880/07/12 - מדינת ישראל נגד אבירן אילון

בית משפט השלום לתעבורה בירושלים
ת"ד 1880-07-12 מדינת ישראל נ' אילון

בפני בעניין: כב' השופט נאיל מהנא
מדינת ישראל באמצעות פרקליטות מחוז
ירושלים

המאשימה

נגד

אבירן אילון ע"י ב"כ עו"ד יוני שניאור

הנאשם

גזר דין

1. הנאשם שלפניי הורשע לאחר ניהול הוכחות בעבירות של **הפקרה אחרי פגיעה**, עבירה על סעיף 64א(ב) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], תשכ"א-1961 (להלן: "**פקודת התעבורה**"); ו**נהיגה בחוסר זהירות**, עבירה על תקנה 21(ג) לתקנות התעבורה, התשכ"א - 1961 (**להלן: "תקנות התעבורה"**).
2. על פי המתואר בכתב האישום, ביום 06.11.09 נהג הנאשם ברכב פרטי ברחוב דידס בירושלים. אותה עת, ירד מר נתנאל צדוק (להלן: "**הולך הרגל**") מהמדרכה הצמודה וחצה את הכביש ברחוב עמק רפאים לכיוון רחוב דידס, שלא במעבר חציה. הנאשם, בעודו מסתכל ימינה, החל בפנייה שמאלה מרחוב דידס לרחוב עמק רפאים, ותוך שהוא חוצה עם רכבו את המסלול הנגדי, פגע עם הכנף השמאלית קדמית של הרכב בהולך הרגל. כתוצאה מכך, נפל הולך הרגל לכביש ונגרמו לו כאבים בגב התחתון ובראש והוא פונה באמבולנס לבית החולים שערי צדק. הנאשם לא עצר את רכבו לאחר הפגיעה, המשיך בנסיעה ועזב את המקום מבלי שעמד על תוצאות התאונה.
3. בהכרעת הדין מיום 31.12.13 פירטתי את הטעמים להרשעת הנאשם בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום. עוד פירטתי בהכרעת הדין מדוע יש להחיל בעניינו של הנאשם את המצב החוקי הקודם שהיה קיים בעת אירוע התאונה. התאונה ארעה בשנת 2009 אולם כתב האישום הוגש רק בשנת 2012 כאשר בשנת 2011 תוקן נוסח סעיף עבירת ההפקרה בחוק לתיקון פקודת התעבורה (מס' 101), התשע"ב-2011. לאמור, העונש המרבי בגין העבירה בה הורשע הנאשם הוחמר לאחר התיקון ולכן יש להחיל בעניינו את המצב הקודם שהיה קיים בעת ביצוע העבירה.

טענות הצדדים

4. ב"כ המאשימה הדגיש את חומרת עבירת ההפקרה. לעניין מדניות הענישה, הפנה ב"כ המאשימה לרע"פ 6823/13 **בראנץ' נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 28.11.13) שם בית המשפט פסק, כי מתחם העונש ההולם נע בין 6 חודשים לבין 24 חודשי מאסר. בנוסף הפנה ב"כ המאשימה לעפ"ת 10059-04-13

עמוד 1

אבו ראס נ' מדינת ישראל (23.05.13) וע"פ 52784-06-13 אבו סנינה נ' מדינת ישראל (02.10.13).

5. לעניין נסיבות ביצוע העבירה, ציין ב"כ המאשימה לחומרא כי העבירה בוצעה באור יום עם שדה ראיה פתוח, כאשר הנאשם פגע בהולך רגל מבוגר ובהתאם לדברי עדת הראייה, הוא ביצע סטייה עקף את הולך הרגל שבאותה העת היה מוטל על הכביש ונמלט מהמקום. לא זו אף זו, ציין ב"כ המאשימה, כי הפגיעה ארעה בחלק הקדמי של הרכב, כך שהתנהגותו של הנאשם לא מתקבלת על הדעת ותמוה כיצד החליט להמשיך בנסיעה כאילו דבר לא קרה. בנוסף, הנאשם לא הגיע מיוזמתו לתחנת המשטרה אלא שעשה כן רק לאחר שזומן על ידי החוקר שהתחקה אחר מספר הרכב שתועד על ידי עדת הראייה.
6. לטענת ב"כ המאשימה מתחם הענישה נע בין 8 חודשי מאסר בפועל לבין 36 חודשי מאסר.
7. הנאשם מחזיק ברישיון נהיגה משנת 1996 וצבר לחובתו 34 הרשעות קודמות. ב"כ המאשימה ביקש, בנסיבות העניין, לגזור על הנאשם את העונש בהתאם לרף הנמוך של המתחם לצד פסילה של מספר שנים, פסילה על תנאי, פיצוי למתלונן וקנס.
8. מנגד, הסניגור הסכים כי עונשו של הנאשם אכן צריך להיות ברף הנמוך של מתחם הענישה אולם הוא חולק על המתחם שצויין על ידי המאשימה. לטענתו, מתחם הענישה נע בין מאסר קצר שירוצה בעבודות שירות למאסר בפועל.
9. הסניגור הדגיש את העובדה שהעבירה בוצעה בשנת 2009 ורק לאחר כמעט שלוש שנים הוגש כתב האישום. המדובר הוא בשיהוי ניכר שיש לקחת אותו כנסיבה לקולא.
10. לטענת הסניגור, כבר מתחילת החקירה הודה הנאשם כי נכח במקום בשעת אירוע התאונה. אולם לטענתו, כאשר הנאשם הסתכל לצד ימין תוך פנייתו שמאלה, הוא לא הבחין בפגיעה בהולך הרגל שחצה את הכביש משמאלו ולכן לטענתו לא צריך לייחס לו הפקרה תוך מודעות. טענה זו כמובן נדחתה על ידי בהכרעת הדין.
11. עוד טוען הסניגור, כי הפסיקה שהוצגה על ידי המאשימה אינה תואמת למקרה שלפנינו. שכן באותם מקרים, לא היתה מחלוקת שהנהג ידע שפגע בהולך רגל דבר שאינו מתקיים, לטענת הסניגור, במקרה דנן.
12. על כן, ביקש הסניגור להסתפק בעונש מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות לתקופה קצרה או במאסר על תנאי בלבד. בתמיכה לטענתו צירף הסניגור גזרי דין אשר לפיהם בתי המשפט הסתפקו בעונשי מאסר בדרך של עבודות שירות.
13. עוד ביקש הסניגור להתחשב בעובדה כי הנאשם הינו בן 35, נשוי ואב לשלושה ילדים בגילאי 2 - 10 וכי לאחרונה פתח הנאשם עסק עצמאי באזור מגוריו ברעננה.

מהו מתחם הענישה-

14. השאלה שלפנינו היא מהו מתחם העונש ההולם בעבירת ההפקרה בה הורשע הנאשם. לשם כך יש לילך במתווה אשר נקבע על ידי המחוקק ואשר הורה עליו בית המשפט העליון.

15. בטרם קביעת העונש ההולם, יש לבחון מהו הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה ומה תכליתה של הנורמה הקבועה בעבירת ההפקרה.
16. **הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה** הינו שלומו וחיייו של הנפגע. ערך חיי האדם וקדושת הגוף והחיים הם מן הערכים העליונים שעל הענישה לקחת בחשבון. מעשה הפקרה פוגע בגרעין הסולידריות החברתי והאישי המקיים חיי חברה תקינים (רע"פ 3626/01 ויצמן נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(3) 230, 187 (להלן: "**עניין ויצמן**")). בנוסף, מעשה ההפקרה אף מעיד על זלזול בערך של חיי אדם ועל דופי מוסרי של ממש (ע"פ 6396/11 **עדקידק נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 19.02.12)).
17. תכליתה של הנורמה הפלילית בעבירת ההפקרה היא להילחם בתופעה הקשה המתרחשת בכבישי הארץ של נהגים הפוגעים באדם במהלך תאונת דרכים, ומפקירים את הנפגע לנפשו ללא הושטת עזרה. מטרתה המרכזית של נורמה פלילית זו, היא להבטיח מתן עזרה מיידית לנפגע בתאונה על ידי נהג שהיה מעורב בתאונה ונמצא במקום, ולהגן בכך על חייו ועל שלומו הגופני של הנפגע. לאמור, מטרתה למנוע מצב בו יקופחו חיי אדם אך ורק בשל הפקרתו בשטח. בד בבד, היא נועדה גם למנוע מנהג מלחמוק מאחריות לתאונה, ולהקל על רשויות החוק לברר כיצד נגרמה התאונה ומי אחראי לה (ראה: ע"פ 5000/08 **סומך נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 22.03.09)).
18. בעבירת ההפקרה **פגיעה מוסרית חמורה** בעקרון יסוד של עזרה לזולת המחויב מכוח החוק ומכוח כללי אתיקה בסיסיים. "**מעשהו זה של הנוהג הבורח פוגע בשורשי הסולידריות החברתית והאישית המינימלית לקיומה של חברה תקינה. בריחה של נהג מן המקום היא מעשה אנטי- חברתי ואנטי- מוסרי מובהק, וראוי הוא כי יענש בכל חומר הדין**" (ראה עניין ויצמן הנ"ל עמ' 219)
19. "**עבירת ההפקרה היא מן העבירות הקשות עלי ספר החוקים בפן המוסרי המאפיין אותה. מקורה בערך המוגן המעגן בתחומי המשפט את החובה המוסרית החלה על אדם המעורב בארוע פוגעני לסייע לנפגע, לדאוג לשלומו, ולהציל את חייו. חובה מוסרית זו קבלה לבוש משפטי הנשען על יסודות של אתיקה וערכים אנושיים. היא משקפת תפיסה המחייבת אדם להושיט עזרה לזולתו המצוי בסכנה, ולהצילו ככל שידו מגעת**" (ראה: ע"פ 5867/09 **קרביאשוילי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 22.06.10)).
20. יש להדגיש כי העבירה חלה ללא קשר לשאלת האחריות לתאונה (ראה: ע"פ 12039/04 **אורן אשר נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 16.06.05)).
21. **מדיניות הענישה הנוהגת** בעבירת ההפקרה הינה מחמירה. בתי משפט חזרו ועמדו על חומרתה של עבירת ההפקרה ועל הצורך להשית עונשים משמעותיים, שיהא בהם כדי להרתיע ולהוקיע ברבים את התופעה של הפקרת נפגעי תאונות דרכים ללא הושטת עזרה.
22. בתיקון פקודת התעבורה (מס' 101), התשע"ב-2011, ביקש המחוקק כאמור להחמיר בעונש הקבוע בצידה של עבירת ההפקרה.
23. בת"פ 4730-03-13 **מדינת ישראל נ' נחמיה**, הורשעה הנאשמת בעבירה של הפקרה אחרי פגיעה לפי סעיף 64א(ב) לפקודת התעבורה בנוסחו הקודם כפי שבעניינו. כבוד סגן הנשיא השופט צבן בחן את

מדיניות הענישה הנוהגת וציין כי במקרים בהם הורשע הנאשם בעבירה של הפקרה אחרי פגיעה, ללא עבירות נוספות וללא שנגדעו חיי אדם, נהגו בתי המשפט להטיל עונש שנע בין מאסר לריצוי בעבודות שירות לבין מאסר מאחורי סורג ובריח למשך 20 חודשים.

24. בקביעת מתחם העונש ההולם, יש לשקול בנוסף את **הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה**, בהתאם לסעיף 40ט לחוק העונשין, תשל"ז-1977, בתוך כך יש לבחון את הנזק שנגרם לנפגע העבירה.

25. במקרה שלפנינו, אני סבור כי **בהתחשב בעקרון ההלימה שבענישה, מתחם הענישה בעבירת ההפקרה בנסיבות שבפניי** נע בין מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות לבין מאסר בפועל לתקופה של 12 חודשים.

מהו העונש ההולם במקרה שלפנינו-

26. במקרה דנן טרם אגזור את העונש המתאים לנאשם, יש לתת משקל לנסיבות המקרה ול**נסיבותיו האישיות של הנאשם** שאינן קשורות בביצוע העבירה בהתאם לסעיף 40יא לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

27. לקולא, יש להתחשב בגילו הצעיר של הנאשם, שהינו בן 35, נשוי ואב לשלושה ילדים בגילאי 2 - 10 שנים. כמו כן, הנאשם הינו אדם נורמטיבי שאין לו עבר פלילי. מעדותו בפניי עולה כי אמנם הוא לא נטל אחריות מלאה לביצוע העבירה אולם, לטענתו מיום שהורשע בדיון הוא מתקשה לתפקד ונושא על כתפיו נטל מאוד כבד. עוד ובנוסף, אני לוקח בחשבון את חלוף הזמן מעת ביצוע העבירה והעובדה שכתב האישום הוגש רק לאחר כשלוש שנים.

28. מעדותו בפניי התרשמתי כי הולך הרגל נפגע בתאונה פגיעה קלה ביותר שלא הותירה בו נזק כלשהו. כך גם עולה מהתעודות הרפואיות שהופקו סמוך לתאונה, להולך הרגל נגרמה "רגישות מינימאלית" בגב תחתון ובראש ובבדיקתו בבית החולים הוא היה במצב כללי טוב.

29. לאור האמור, בהתחשב במכלול הנסיבות, הגעתי למסקנה כי העונש המתאים בעניינו של הנאשם נוטה לרף התחתון של מתחם הענישה ההולם. במקרה דנן, לא מצאתי כי קיימות נסיבות חריגות המצדיקות סטייה מהמתחם ולכן לא מצאתי להימנע מלהטיל על הנאשם עונש מאסר. יחד עם זאת, יש לשקול הטלת מאסר לתקופה המכסימלית שבה ניתן להורות על ריצוי המאסר בדרך של עבודות שירות.

גזר דין

30. אשר על כן אני דן את הנאשם לעונשים הבאים:

א. **לפסילה מלקבל ו/או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 24 חודשים.** הנאשם יפקיד רישיונו או אישור משרד הרישוי על העדר רישיון במזכירות בית המשפט לא יאוחר מיום 30.04.14.

ב. **לפסילה מלקבל או מהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 6 חודשים וזאת על תנאי למשך 3 שנים.**

ג. **אני מצווה על מאסרו של הנאשם למשך 6 חודשים וזאת על תנאי למשך 3 שנים, אם**

יעבור על הוראות סעיף 64א לפקודת התעבורה תשכ"א-1961, שעניינה הפקרה אחרי פגיעה או אם יעבור על הוראות סעיף 67 או 10א) לפקודת התעבורה תשכ"א-1961, שעניינם נהיגה בפסילת רישיון או נהיגה ללא רישיון נהיגה בתוקף.

ד. אני מצווה על מאסרו של הנאשם למשך 6 חודשים. המאסר ירוצה בדרך של עבודות שירות בכפוף לחוות דעת הממונה על עבודות שירות.

ה. לתשלום קנס כספי בסך 2,500 ₪ אשר ישולם ב 5 תשלומים חודשיים החל מיום 30.04.14.

#4#>

ניתן היום, כ"ז אדר תשע"ד, 27 פברואר 2014, בנוכחות הצדדים.